

1-6-6

102

12-285123

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

И. Бр. 45416

ПОЛИЦИЈА

LUKA C. C. C. BEOGRAD

БРОЈ 1.

1. ОКТОБАР

БЕОГРАД ГОДИНА 1.

НАШ ПРОГРАМ

Када је пре пуних 14 година покренут „Полицијски Гласник“, сматрала се као нарочита добит за нашу полицију. За то је он тако радо прихваћен и потпомаган од целокупног полициског особља. И онда а и сада као службени орган Министарства он стално служи постављеном задатку. Само сада он има законом утврђени програм по коме се може кретати, и свако питање изван тога оквира не може се расправљати у њему.

Тако је остала маса питања чисто полициске природе којима би требало наћи друго погодно место за објављивање. Али и да није њих, програм надлежности службенога листа, толико је широк и простран, да после тако дугог низа година, када су се прилике у друштву без сумње још више комплицирале — сада, заиста постоји потреба још за једним слободним стручним листом, приватне иницијативе, који би га допуњавао или заједно са њиме радио на истоме задатку. Наша полиција, по нашем дубоком убеђењу, осећа ту потребу, јер је она прва по богатству своје надлежности у Европи па чак и на Балканском Полуострву.

Ми имамо и стручну литературу, али морамо признати, да је врло оскудна и да нема ни доцније изгледа на велико проширење због малог броја читалаца. Наши практичари мало се одушевљавају детаљним

и стручним расправама, због природе и тежине свога редовнога посла. Међу тим она је неопходно потребна сваком полицајцу: као иследнику, као органу превентивне полиције, као администратору, као извршном органу ит.д. И баш због тога, тако исто би било пробитачно, да је дамо у једној лакшој и забавној форми — у повременом листу.

То су у главном разлози, који су нас одлучили да, уз сарадњу својих колега и пријатеља, покренемо овај лист са следећим програмом рада:

Да доноси чланке и расправе које би се односиле на преуређење наше струке; да упознаје полициске органе са важнијим устројствима појединих полициских грана и свима новинама, које постоје или се буду појављивале код страних, — модерно уређених полиција; да служи као тумач жеља свију полициских службеника, у питањима њихових животних интереса; да буде васпитач нижег полициског особља — жандарма, којима су упуства овакве врсте од преке потребе; да ради на поправци и допуни полициског наредбодавства, које је готово у свима својим гранама несређено и непотпуно; да најбрижљивије прати и реферише о свима модерним помоћним средствима полициским, као што су: дактилоскопија, бертијонажа, графологија, фотографија, полициски пси и т. д.; да поклања довољно пажње и истиче случајеве ревности код наших полициских органа, а нарочито наших ветерана, који су дуги низ година безпрекорно вршили своју напорну службу; да редовно доноси слике од општег интереса по полициске органе; а поред тога да чини још много других интересантних саопштења, која су у вези са нашом струком; и т. д. и т. д.

Питање о реорганизацији наше полиције ставља се на дневни ред од подужега времена. Само се до

сада о њему више говорило но радило. Ми морамо једном да приступимо изменама престарелих одредаба полициских. И прилози који се за остварење овога задатка буду појављивали у листу, служиће искључиво томе, да убрзају његово решење.

Васпитање жандарма, тог најјачег и најважнијег кора у нашој струци, потреба је такође првога реда. Наши жандарми, нарочито они у унутрашњости, остављени су у погледу спремања самоме себи. Школа, кроз коју прође по један мали проценат, није у стању да од њега створи савршеног полицајца. Потребно је, да се добри основи школског васпитања даље развијају и јачају, а то се не постижава голим шакама без нарочитих инструктивних књига и без подесних повремених листова.

Када се свему томе дода, питање о сазнавању и искоришћавању туђих искустава, без којих не може бити никакав прогрес у струци, или питања о економном положају полициског особља, поред осталих тако исто важних и истакнутих питања у програму, може се преставити колико је потребан лист, који се читаоцима даје на оцену.

Лист ће бити уређиван у популарном духу, у колико је то према природи ствари могуће, како би био приступачан свима полициским органима па и широј маси читалаца, који у њему треба да нађе забаве и поуке. На тај ћемо начин, у исто време, постепено навикавати наш свет да правилније цени напорну и деликатну службу наше полиције, према којој безразложно гаји извесну антипатију.

О пријему жандарма у полицијску службу

Код нас се често од појединаца чују разни приговори на способности наших жандарма. Такви се приговори, с времена на време, појављују и у јавности, а није редак случај да и сами чиновници томе додаду што у прилог. Колико пута слушамо појединце, како, истичући ред по великим западним варошима, покушавају да га објасне исправношћу њихових жандарма, причајући читаве бајке о њиховој способности и познавању службе, а све на рачун наших органа и њихове скромне спреме.

Тај мало ласкави углед нашега најјачега полицискога кора, има у себи, без сумње, и оправданих разлога. И ми не можемо да тврдимо да је све тамо у своје реду. На против, уверени смо, да недостатака има, и мислимо, да је у интересу службе дужност свију нас, да те недостатке уочимо и да их, у колико их има, отклањамо мерама које нам стоје на расположењу.

Једна таква мера несумњиво је и јавна дискусија о тим питањима. Користећи се њоме ми смо намерни, да у низу чланака изнесемо своја опажања о уоченим недостатцима за време своје службе, и да их представимо у правој њиховој вредности. Уверени смо да ћемо тиме учинити услугу установи, која игра једну од најважнијих улога у нашој струци, у њеном тешком задатку одржавања реда и јавне безбедности.

Зауставићемо се овом приликом на условима и начину пријема наших жандарма у службу.

У државној служби, па често и у приватном животу, прописана су за многе послове извесна правила и норме по којима треба да се оцени предходна способност дотичног лица. У колико су ти послови тежи и захтевају јачу стручну спрему, у толико су и услови тежи. Док се н. пр. за извесне професије тражи све-

доцба о свршеној средњој школи, дотле се за друге тражи универзитетска и т. д. Па дакле, и за службу жандармску, потребно је, да кандидат при пријему има извесно знање и да испуњава извесне услове, како би се могло рачунати, да ће у доцнијој служби успешно отправљати поверену му дужност.

Такви услови које кандидати морају испунити при пријему у нашу жандармерију, прописани су „законом о жандармерији“ од 11. јуна 1884. год.

Чл. 12. тога закона који говори о пријему жандарма, гласи:

„Жандармерија се попуњава из добровољаца. Првенствено право имају подофицири активне војске и другог позива и писмени.

„Но да ко, у опште, буде примљен у жандармерију, треба:

- 1) Да је српски грађанин;
- 2) Да је доброг владања и понашања, што треба да посведочи војничка исправа за оне, који се непосредно из војске јављају, и општинско уверење за оне који долазе из грађанства;
- 3) Да је нежењен или удовац без деце;
- 4) Да није млађи од 25 ни старији од 35 год.;
- 5) Да је потпуно способан за војну службу према прописима за стални кадар“.

Питање је, да ли се са тим условима може рачунати, да ћемо моћи да регрутујемо такав жандармериски кадар, који би био у стању да се тако оспособи, да своју дужност испуњава тачно и савесно. Не можемо да кажемо, како је то било у времену када је закон донет, али данас можемо с потпуним правом рећи, да ти услови нису довољни и да би их, нарочито у погледу примењивања, ваљало што више поштрити и проширити, како би се у кадар унео способнији елеменат, но што га то сада у једном добром проценту имамо.

Ми ћемо ради потврде наших навода, износити услов по услов, наводећи све њихове непотпуности.

Том ћемо приликом, ради свестранијег оцењивања, уз сваки услов навести још и праксу и примену из других земаља, које су у погледу такве организације у свима питањима далеко од нас измакле. А то ће све само да утврди, у колико су наше примедбе тачне.

I

Из кога се реда имају регрутовати жандарми

Ово је питање код нас тиме решено, што је речено, да кандидати треба да буду добровољци и да се претпостављају они, који су у војсци били подофицири и који су писмени. Међутим томе је у свима другим државама много већа пажња обраћана.

Почнимо са Немачком. Као услов за пријем у „шуцмане“ (полициске стражаре), који врше исту дужност коју и наши жандарми, ставља се на првом месту: да су одслужили у војсци најмање 6—7 год., а у неким државицама и 9 год. Изузетак чине само баварска и Штутгарт. У првој се примају и они који су ослужили само 4 год., али бар једну годину били у подофицирској служби и да нису пре годину дана изашли из војске. Штутгарт прима ислужене подофицире и без одређеног рока.

Дужина ових рокова зависи од тога: да ли су кандидати служили своје рокове у овом или оном роду војске, или били у овој или оној служби. Чак се предвидело и то, да се ни ратне године не удвојавају за ово конкурисање, јер се хоће да имају, кандидати који су фактички провели одређено време под војном дисциплином.

У Брислу и у Аустрији тражи се само да је одслужио војску, али одмах треба напоменути, да се код њих много више гледа на друге услове.

У Швајцарској се за пријем жандарма тако исто тражи ислужени војни рок.

Из овога се види, да у свима напреднијим и модерним полицијама стално постоји као услов: да су

лица, која се пријављују, као кандидати за жандармерију, одслужила војску. Али поред тога води се рачуна још и о томе, колико је времена кандидат провео у војсци, да ли је ислужео пун или скраћени рок, у ком роду оружја, и на каквом послу. Све су те појединости од великог значаја у питању о кандидату практичку спрему за нову дужност, јер се мора признати, да ће свагда бити огромна разлика између онога, који је служио у трупи или канцеларији од онога рецимо, који је служио као хлеббар, добошар ит.д.

Колико они напоследку воде о томе рачуна, нека послужи за пример овај образац са разним питањима, који бечка полиција даје на одгодвор свима својим кандидатима при пријему.

П и т а њ а

за оне који желе да ступе у Ц. Кр. жандармерију — стражаре

1. Име и презиме и садања тачна адреса стана.
2. Датум рођења, место, округ и земља (приложите крштеницу).
3. Округ и место рођења и земља чији сте поданик (приложите општинско уверење).
4. Вера.
5. Јесте ли жењени ?
6. Име и презиме, занимање и место становања родитеља. — Јесу ли оба живи или кад, где и од чега су умрли ?
7. Јесте ли род са којим чиновником или службеником бечке полициске дирекције ? С киме ?
8. Коју сте школу или васпитни завод изучили ? — (поднети сведочанство).
9. Чиме сте се занимали и где ?
10. Јесте ли у чему вештак и јесте ли необично вешт јахач, пливач, крманош, велосипедиста, стенограф и т. д.
11. Говорите ли који страни језик ? Читате ли и пишете тим језиком ?
12. Јесте ли били раније у служби или на проби код другог каквог надлештва ? — Узрок изласку ?
13. Чиме се сад занимаете и колики вам је приход ? — Од кад сте без службе и где сте били последњи пут у служби ?
14. Колико сте и у каквом чину служили војску (или били у жандармерији) ? — У којој трупи и на каквом послу ? Шта сте нарочитог у војсци научили ?
15. Колико имате браћа, где и у каквој служби ?
16. У којим местима сте били и шта сте радили по изласку из војске. (По могућности приложити списак и радничку књигу).
17. Познајете ли Беч ? Имате ли у њему сродника и личних познаника ?
18. Јесте ли у сваком погледу здрави ? Које сте тешке болести и повреде до сад преболели ?
19. Јесте ли били по изласку из војске под полициском или судском истрагом ? имате ли сад каквих спорова у полицији или суду ?
20. Јесте ли дужни ? Од прилике колико ?

21. Постоји ли каква тужба за дуг против Вас или је тек очекујете?

22. Од чега се сада издржавате?

23. Можете ли одмах ступити у службу или сте за неко време спречени својим ранијим пословима?

24. Је ли вам је познато то, да сте у случају пријема дужни да будете 3 год. у Ц. Кр. жандармерији у Бечу и да ни под којим условима не можете иступити пре тога рока? — Пристајете ли на ту обавезу?

25. Јесте ли били или сад члан каквог политичког или неполитичког друштва? Како се зове то друштво?

26. Препоруке.

Напомена: Под заклетвом признајем да су горе наведени подаци истинити. Познато ми је да ћу бити одмах отпуштен, ако се у случају мога пријема у Ц. и Кр. полицију докаже да је који од горе наведених података потпуно или делом неистинит.

Према свему овоме види се, да ова тачка у условима за пријем није потпуна, или ако је и потпуна, а оно, из саме праксе знамо, не примењује се потпуно.

Код нас се не може тражити да у жандармерију улазе само подофицири, који су на другом или трећем року у војсци, јер и ако би то било веома добро, не можемо рачунати да би имали довољно кандидата из тог реда. Али, кад се то не може да постигне као у Немачкој, налазимо, да и код нас треба унети оне одредбе, на које се обраћа пажња у другим полицијама.

Те су одредбе: да се претпостављају војници, који су одслужили потпун рок над онима, који су скраћени; да се обраћа већа пажња на оне који су одликовати за време службе; да се обрати већа пажња на њихове пороке и политичку прошлост, јер се мора водити рачуна, да ће кандидат по природи своје службе имати да у будуће буде потпуно „непартаичан“, што би веома тешко пало онима, који су се већ истицали видније и активније у грађанству.

Ако би сад напоменули још и то, да се према досадашњој редакцији тога члана примају и добровољци, и који нису одслужили војни рок, онда се јасно може да види непотпуност ове одредбе за данашње прилике.

Кога париска полиција сматра за скитницу?

Учестани скандали париских скитница — апаша, о којима смо и ми често читали у нашим новинама, нагнале су државног тужиоца и управника париске полиције, да у мају месецу тек. год. објасне полицијским чиновницима, кога они треба да сматрају за скитницу у циљу њиховога сузбијања. Због исцрпности овога објашњења доносимо цео овај распис у преводу, да би и нашим полицијским чиновницима дали одређенију слику ове кривице, која се код нас неједнообразно квалифицира.

Он гласи:

„Држим да треба да скренем понова вашу пажњу на потребу, да се сузбије скитња, која баш сада прети безбедности Париза, као и на најзгоднија средства да се та репресија изведе.

§ 270. кривичног закона овако дефинише скитњу: „Скитнице или бескућници су они, који немају ни сталног места становања (домицил), ни срестава за живот и који не упражњавају никакав занат нити посао“. Према томе, три су услова потребна за ту кривицу: *немање сталног места становања, недостајање срестава за живот и урођена лењост.*

Али ови услови немају подједнаку важност за иследнике, којима је додељено да испитају да ли је оптужба оправдана.

Прва два услова имају сасвим релативну вредност према приликама. Немање домицила и срестава за издржавање није увек доказ да се неко налази у скитњи. С друге опет стране посесија извесне суме новаца и означавање домицила, не може у више случајева да послужи окривљеном да се ослободи оптужења.

Напротив, трећи услов, када неко уредно не ради, чини ми се да је одређен. Кад један човек, млад и способан, живи у нераду, и кад тај човек нема да за-

довољава своје животне потребе, може се без заблуде сматрати за скитницу. Понајчешће многи имају приходе који су сумњиви и многи станују по местима за које се у правом смислу речи и не може рећи да су домицили. Хиљадама индивидуа, међу којима су већином ранији осуђеници, спремни на свако рђаво дело, у Паризу су у таквој ситуацији. Они не раде никакав посао ни занат, али ипак изгледа да имају срестава за издржавање, јер су стални посетиоци крчми и виарских радњи.

То су праве скитнице и поред тога што изгледа да имају срестава за издржавање и домицила. Они су за друштво стална опасност, најстрашнија од свију других. У друштвеном је интересу да не остану некажњени.

Када вам се приведе какво лице које се оптужује за скитњу, треба да најмарљивије испитате, да ли оно стално ради или је неки нерадник — лењивац. У првом случају, треба га одмах ослободити, па чак ако моментално и нема срестава за издржавање ни домицил. *Радник није скитница и не треба га никад као таквог ни сматрати.*

Лепо и чисто одржана радничка књига, несумњиво уверење о раду, и друга томе слична обавештења, прибрана што је могуће тачније, даће вам потребна објашњења у том погледу.

Али ако окривљени не може да утврди да ради какав посао или занат, ни да га је пре кратког времена радио, треба да буде означен за скитницу. Тада ће те иследити друга два законска услова. Не буде ли имао ни срестава за живот ни домицил, без икакве препреке ћете га предати суду. Напротив ако буду имали новаца и буду означили стан, испитаћете од куда им тај новац, као и природу стана. Ако порекло новца изгледа да се не може правдати или да је недопуштено, немате потребе да водите рачуна о извору његовом. Чак ви не можете сматрати као сталан домицил ни закупљену хотелску собу било за дан или

ноћ, или плаћену за дуже времена новцем сумњивога извора. Ви ћете, дакле, спровести све те индивидуе суду, пошто је то права скитња.

Није потребно да вас подсетим да се болесници, богаљи и старци, не могу оптуживати за кривицу оваквога рода. Они су за јавне, хуманитарне заводе а не за суд. Још мање треба гањати оне, који излазе из болнице или који се пуне из затвора, пре но што су имали времена да се побрину за рад.

Али за људе способне за рад, који се систематски одбијају од свакога посла, ја вам наређујем да према њима поступате строго. То је једини начин, да се Париз ослободи злочинаца, којих има на све стране.

Ја рачунам на вашу искреност и оданост.“

Потребно је да се имају на уму ова обавештења нарочито код београдске полиције, где се годишње кажњава преко 2000 лица за скитњу! Ми ћемо се често бавити овим питањем, које има тако обилну примену код нас.

О полициским псима

Пас је од памтивека веран друг човеков. Он је у миру чувар куће и помагач у лову, а у ратовима верни пратилац. Једном речју пса срећамо свуда где и човека и готово на сваком његовом послу.

А колико су услуга у рату човеку пси од вајкада чииили у прастаром, старом и новијем времену, нека послужи само овај пример из римске историје. На Римљане нападоше нека германска племена, Кимбри по имену. Римљани их одбише после дуже борбе и сад је требало приступити заузимању пртљага. Али то се није тако лако могло да сврши. Још су једну тешку битку имали Римљани да извојују и то не од Кимра већ од паса, који су пртљаг чували! Такве примере помиње још нарочито енглеска историја.

Па и сада у најновије доба сретамо се са ратним псима. Али тек за последњих 10—12 год. створено је једно ново поље за њих, а то је полиција.

Због великог и сталног нагомилавања кривичних дела у друштву, постоји једна стална тежња човечанства да усаврши средства и начине, којима би се могло што успешније војевати против тог друштвеног зла.

Српски полициски пас Кастор са својим дресером из Немачке.

У својству чувара јавне безбедности, полиција је прва ангажована у тој борби. Зато и она, а то јој се мора признати, није ни седела скрштених руку. Ми видимо како је она у кратком размаку времена, користећи се најновијим успесима науке, употребила у тој борби многе нове методе и многа нова помоћна

срества. Употребом фотографије, антропометрије, дактилоскопије поред много других сретно изабраних средстава, необично је много користила целом друштву. Као последње и најновије полициско помоћно средство може се сматрати: *ујотреба паса у криминалној служби*.

На том послу пас је несумљиво и до сада показао своју способност, али се може рећи, да тек сад настаје доба, када ће се та способност потпуно искористити од стране друштва.

Ко је први увео пса у полицију, незна се. На то полажу своје првенство два народа: Немци и Белгијанци. Немци веле, да је први изнео мисао о употреби паса у полициској служби њихов славни криминалиста проф. д-р Грос 1896. год., у једном чланку, штампаном у аустриском годишњаку за жандармерију под насловом: „*Помоћник жандармов*“. У томе чланку изнео је проф. д-р Грос све лепе особине пса као верног, будног и пажљивог пратиоца жандарма у његовој тешкој служби; као пратиоца који је обдарен далеко већом особином у погледу предвиђања постојећих опасности но што је то човек; опажања присутности страних лица на извесном месту; као и стотину других појава, које човек или предвиди или је наспрам њих немоћан. Белгијанци пак тврде, да прва заслуга за увођење полициских паса у званичну службу припада управнику ганске полиције, по чијем је предлогу општински одбор још 1899. год. одобрио извесну своту за куповину паса за полициску службу и њихово поучавање у тој сврси.

Међутим може се узети као тачно, да је званична употреба паса у полициској служби уведена скоро у исто доба у обема државама, и то у Немачкој у вароши Хилдесхајму а у Белгији у Гану, где су и сада редовно на служби 30 паса.

Но не треба мислити да се полиција раније није никад користила способношћу паса. Познато је на пример да енглеска полиција од подужега времена употребљава псе као ловце крадљиваца на острву Јамајци.

Ти би се пси могли узети као предходници данашњег полициског пса. Тако исто смо имали прилике да видимо слику полициског пса из 1850-тих година у новоме музеуму полиције вароши Париза, који је отворен прошле године.

За ту своју службу пас је од природе обдарен веома финим чулом мириса. Колико је то чуло развијено, најбоље ће показати ова два примера, које је навео Др. Цел у својој књизи о полициским псима: Грофици Квилецковој подметуто је било одмах по рођењу туђе дете. Оно што ми људи не можемо да мирисом осетимо, може пас. Он је по мирису мајке пронашао дете! Други пут је опет псето мирисом убијенога из пушчане цеви показало, како је убијени баш метком из те цеви убијен!!

Шта би још могли да узмемо за пример? Ту није само пример, два, ту је читава литература о успесима које је пас постигао у полициској служби! О томе се пишу читаве књиге! Нама су позната три „стручна“ листа, која се специјално баве тим питањем.

Све је то нагнало многе озбиљне мислиоце, нарочито оне, који се баве поглавито полициским питањима, да што боље усаврше саму дресуру и што више распростране саму употребу полициских паса. И тако сада, стрпљиво, дуго и тешком муком вешти полициски органи уче пса да допуни људима онај недостатак у финоћи чула, која им од природе није дата.

Да би пак тај успех био што сигурнији, они су скоро у свима државама основали друштва са специјалним задатком да негују полициске псе. Таквих друштава има у Немачкој, Француској, Аустрији, Русији, Белгији, Италији, Угарској и т. д. У Немачкој такво друштво већ броји 3500 чланова под председништвом управника хамбуршке полиције Др. Рошера, познатог у страноме свету нарочито са својих лепих студија о дактилоскопији. У Паризу поред самог друштвеног одбора постоји и „*комитет високих њокровитеља клуба*“, у коме су заступљени: бив. председник републике

Лубе, бив. председ. министарства Клемансо, Министри унутрашњих дела и војни, управник полиције Лепин, Барон Рочилд, и многи други великодостојници. Тако исто у Аустрији и Русији та друштва представљају високи полициски функционери и разни великодостојници, који без сумње своја имена неби ангажовали за какав неозбиљан и некултуран посао.

Толико велико интересовање за то питање у целом цивилизованом свету с једне стране и сами њихови велики успеси с друге, мораће и нас натерати, да ту корисну новину што пре и код нас уведемо.

Наша полиција, по својој пространој надлежности и за питања која нису чисто полициска, а по веома скромним помоћним средствима с друге стране, осећа неодољиву потребу за једном таквом, новом и јевтином помоћи. Ми смо у то тврдо убеђени, зато ћемо и доносити у свом листу све важније новине и појаве, које се буду у страним полицијама појављивале у овом питању, како би смо се њима могли и ми у своје време да користимо.

У осталом за остварење те идеје учињен је већ први корак. Добротом полициског комесара и шефа полиције у немачкој вароши Бибриху, Г. Боса, дресиран је нарочито за нашу београдску полицију један пас, који већ неколико месеци чека само на вођу одавде па да буде доведен у Србију. Сliku тога првог полициског пса у нас доносимо у данашњем броју заједно са сликом немачког полицајца, који га је дресирао.

Голубови писмоноше

Једно од средстава модерне шпијунаже, које је у последње време јако у употреби, јесте шпијунажа са голубовима писмоношама. Шпијунажа са голубовима, и ако много старијег датума по својој употреби, у наше

доба игра врло важну улогу по системи свога извођења и по начину своје употребе. Не улазећи у детаље о самом начину на који се врши ова шпијунажа, пошто сматрамо да је о њој у своје време преко наших јавних гласила било доста писано, ми ћемо овде изнети карактерне црте голуба шпијуна, по којима се може лако разликовати од обичног голуба, као што то и слике показују.

Голуб шпијун, има главу пљоснату на којој кљун стоји са челом у једној линији. Кљун му је савијен, снажан са развијеном носном израсли. Очни су колупови, код ових голубова, јако развијени. Крила су под углом припијена уз тело тако, да су крилна пера врховима одвојена једна од других и дају крилу рецкаст облик и обично премашају дужину репа, па се тако и укрштају. Реп

Голуб писмоноша

носе право. Пера су им разнолико обојена, најчешће шарена, скоро никад бела. Ћубе никад немају. Држање им је право, покрет при летењу бујан и плаховит.

Поред ових природних, карактерних знакова, голубови који се за ове послове употребљавају, имају обично по један прстен чврсто привезан за ногу а направљен од каквог лаког метала (алиминиума или никла) или од каучука, на коме је утиснут број или какво слово, као знак за распознавање. Ови знаци често пута стављају се и на перима појединих крила.

Овако опремљен голуб се преноси у место из кога треба слати извештаје. Ово преношење бива обично паковањем у корпе. За време анексионе кризе, царинска власт на Забрежју ухватила је пуну корпу го-

лубова, који су имали да се разнесу по разним крајевима Србије и да отуд однесу потребне извештаје у места одакле су и пренесени у Србију. Ови извештаји пишу се на малим комадима хартије, који се пажљиво обвијају или око прстена на ноzi или увлаче у пера на крилима.

Корпе, пак, начињене су од врбовог прућа. Широке су један метар, дугачке метар и по а висина им је пола метра. Отвори се на корпама налазе са стране. Унутрашност корпе обложена је платном и подељена је на два дела са судовима за храну и воду.

Ово је у најкраћим потезима о голубима ове врсте. Обичног голуба немамо потребе описивати.

Њега сви добро познајемо. Разлике између једне и друге врсте, у осталом, одмах могу да се виде поређујући једну и другу слику. Сматрамо, да ни једном полицајском службенику ово неће бити на одмет, већ на против од користи, па за то радо дајемо места овим врстама у „Полицији“. Вредно је још знати, да се о овоме рас-

познавању држе нижим органима аустријске и немачке полиције особена предавања. Тако исто код њих се води најтачнији списак свију одгајивача једне и друге врсте.

По објављеном новом законском пројекту о шпијунима види се да има нарочитих одредаба и о голубовима писмоношама. Та одредба ставиће такође одмах полицији и општинским властима у дужност да знају ту разлику.

Олга М. Ступић

Београд

Кратка упустава полициским органима¹

О уличном осветљењу у Београду

Општина београдска осветљава варош (све улице и сва јавна места) преко нарочитог друштва, са којим је тога ради закључила и нарочити уговор. И то друштво по уговору даје електрично осветљење. Друштво носи назив: „Друштво за трамваје и осветљење Београда“ (безимено друштво). Надзор над друштвом води сама општина, као уговорна страна, и то она чини преко нарочитог свога референта, који се налази при њеном водоводном одељењу под чијом руком је потребан број електричних контролора. Али у томе послу надзора над правилним радом електричног друштва општину помаже и полицаиска власт, преко својих органа. То полицаиска власт чини не само да помогне општину у њеноме послу, него нарочито и у интересу јавне сигурности, која може често да буде угрожена, од недовољног осветљења или од рђавог спровођења електричне струје.

Полицаиска контрола над осветљењем, као што се види, један је веома важан посао полицискних органа, и да би се та контрола вршила и користи од ње било неопходно је, да сви органи, а нарочито улични позорници и ноћни стражари, знају на шта треба при томе послу обраћати пажњу и шта им је дужност даље чинити, када у осветљењу уличном опазе ма какву неисправност.

Како наши органи у многим појављеним случајевима прекида осветљења по улицама и прекида жица, крађе жица и сијалица, показују незнање и неразумеваче своје дужности, налазимо за потребно да укратко изнесемо упустава по којима се полиц. органи имају управљати при овоме послу. Упустава ова имају основа

¹ Ову рубрику ћемо попуњавати стално разним потребним упустима за наше полиц. органе, како би боље и успешније испуњавали своју дужност.

у полициским наредбама, које постоје за осветљење, и састоје се у овим одредбама:

Сваки позорник (ноћни стражар) ваља да води рачуна о паљењу и гашењу уличног осветљења. При томе мора знати време, кад се осветљење пали и кад гаси. Време се одређује према дужим или краћим ноћима, распоредом општине београдске. Тај распоред саопштава се свима органима по квартовима. Дотични позорник мора свако задоцњење паљења или привремено гашење осветљења, или прекид између гашења и паљења дужи од минута, доставити надлежном кварту *најдаље до осам часова изјутра*, а квартал опет општини најдаље до *девет часова*, јер после тога рока, према уговору општине и друштва, доставе због неисправности у осветљењу немају вредности за друштво.

Улични електрични проводници за осветљење и трамваје, морају бити у свако доба у исправном стању а тако исто и стубови и бандере, које их носе. Сваки прекид проводника или сваки пад бандере дужни су они да одмах доставе најближим телефоном полицији, електричној централи и управи водовода. Ако то саопштење не би могао да учини свима, известиће само полицију са нарочитом напоменом о томе.

Нарочита се пажња има обратити на оне улице, кроз које пролазе проводници „високог напона“, чије је дејство у случају прекида смртоносно по пролазнике. То су они проводници, кроз које пролази главни млаз електричне струје, да се после распореди по осталим уличним проводницима.¹

У случају прекида ових проводника и трамвајских жица, дужни су позорници *да одмах на месту прекида искључе сваки саобраћај* и да преко другог лица или полицијског органа известе надлежне власти о овом случају.

У кућицама (трансформаторима) које су намештене

¹ У једноме од идућих бројева донећемо план улица, кроз које пролазе ови проводници. Тако ћемо исто донети засебан чланак о томе како треба поступати са лицима, која су струјом ударена.

у појединим улицама, уводи се струја високог напона, с тога се не сме одобрити непозваним да улазе у ове кућице нити пак какав квар причињавају. Ако би се у њима приметио дим, смрад или пламен, треба тако исто одмах известити надлежну власт (кварт и централу) а публици забранити прилаз. Ни полициски орган не сме улазити у ове кућице. Оне су све обојене зелено.

Лица која од стране друштва врше палење и гашење уличног осветљења *морају бити униформисани и снабдевени њројисним уверењима*. Сваки полициски орган мора се старати, да упозна ова лица у своме рејону. Тако исто и лица, која врше од стране општине фотометријске пробе (у погледу јачине светлости), *морају бити униформисани* и снабдевени потребним уверењем (легитимацијом).

Често се дешава, да поједини крадљивци ноћу скидају сијалице и пресецају електричне жице. Такве су крађе биле учестане нарочито у првој половини текуће године. Да би се они могли ухватити, потребно је да се најстрожије контролишу лица, која се пењу на бандере, и да се пењање и ма какав рад на њима дозволи само онима, који то врше од стране друштва или општине. Свако друго лице, без потребних исправа треба спровести кварту.

И лица која прегледају струјомере по становима морају се придржавати истих прописа. Да се не би у место њих увукао у кућу какав сумњив тип, као што је било случајева, *домаћин је у њраву да тражи легитимацију*, и ако је нема, да га преда првом позорнику.

Извршење ових прописа треба тражити од свакога позорника и једна од дужности свију ноћних патрола треба да буде и та, да контролишу да ли позорници врше ову контролу.

Полициске конференције

Заједнички састанци и договори лица, која су позвана да раде на истоме послу и да у њему траже извора за свој лични опстанак и благостање — прека су потреба данашњег доба. С времена на време скупљају се чланови скоро свију појединих струка у скупове или конференције да већају како ће већ постигнуте напредке моћи боље да искористе, и како ће да изналазе нове услове, који ће им струку још јаче да унапреде.

То они чине са несумњивим уверењем, да у напредовању њихове струке лежи и напредак свакога од њих појединце.

Тако видимо скупштине и конгресе: лекара, инжињера, пољопривредника, учитеља, свештеника, порезника и т. д. Све видимо али само полицију не! Међу тим она и по броју својих чиновника и по пространом пољу рада треба и заслужује да међу првима држи такве договоре.

Да о том питању поведемо реч дале су нам повода честе такве полициске конференције немачких виших чиновника из разних провинција, које су са многим осталим разлозима и допринеле да се сада савршенство и спрема немачке полиције у свету ставља међу прве редове.

Код њих је уобичајено да се на тим конференцијама које се држе с времена на време расправљају питања опште важности.

Раније су конференције држане у Дизелдорфу, Франкфурту на Мајни, Бибриху и т. д.

Ми ћемо овде поменути програм конференције која је ове године држана у Сотбусу у бранденбуршкој провинцији.

Као прва тачка дневнога реда била је: *контролисање животних намирница и узимање проба.* (О

томе шта се том контролом постижава и како се узимају пробе).

2., *Полиција пред судом.*

3., *Закон о недозвољеним ојкладама.*

4., *Причање интересантних догађаја из полициског живота.*

5., *У које се време имају да сврше балови у затвореним локалима?*

После конференције учесници су присуствовали испиту у полициској школи за ниже органе а по том и испиту полициских паса у вежбаоници.

На тој конференцији је утврђен програм за прву идућу конференцију и то о питањима:

1., *О корисности полициских паса за полициску службу.*

2., *О служби распознавања криваца у криминалној полицији.*

3., *О законском положају полиције.*

4., *О практичном поучавању и даљем васпитавању извршних полициских органа и т. д. и т. д.*

На овим конференцијама присуствују инспектори и други виши чиновници једне или више провинција као делегати сваки за своје надлештво, одакле су упућени. Таквих конференција има код њих у години по неколико десетина. Ми ћемо у идућим бројевима листа доносити и програме конференција и конгреса и из других полиција, у којима се оне одржавају исто као и у Немачкој.

Доносићемо још и неке интересантне извештаје са конференција нижих полициских чиновника из којих се види колико они уносе труда и енергије у борбу за побољшање свога положаја.

Надамо се, да ће и наши полициски чиновници, свесни свога деликатнога позива увидети потребу оваквих конференција, и да ће се сами постарати, да се оне уобичаје и код нас ма и један пут годишње.

К о д а „х а ј д у к“

(Из забележака Б. К. М.)

Жао ми је што га нисам лично познавао, јер није без интереса штудирати један овакав тип какав је био Кода. Он је био из Краљевог села, не далеко од Књажевца, био је ожењен и имао дечице. О побуни 1883. године избегао је у Бугарску и тамо живио неко време као емигранат. Кад су учасници ове побуне били попуштани у слободу, вратио се и он у Србију и добио за некаквога агента дуванског надзорништва. Године 1896, о моме доласку за Начелника у Књажевац, затекао сам га као одметнутога од власти и оглашенога за хајдука. Питаћете зашто? Зато што му се није допадала тадашња влада, која му је, чини ми се била одузела и службу због неких злоупотреба учињених у овој! Еле, за тако ситну и пролазну ствар, био је напустио жену и дечицу, огласио друштву рат и изложио живот опасности! А како му је и као хајдуку ваљало јести и имати трошка, већ је био отпочео вршити разбојништва. То је, свакако, био од Косова први хајдук у овоме мирном и богобојажљивом крају, због чега сам, као окружни старешина у толико више осећао дужност његовој хајдучији брзо учинити крај, како његовим примером не би и други били саблажњени.

Претходно сам предузео кораке да саветима привољем Коду на предају, у чему ме је искрено помагала Кодина жена. А кад ово није помогло, издејствовао сам те је одређена награда од 1000 динара ономе: који би га ухватио или убио или помогао власти да она то учини.

На двајестину дана после одређене и преко општинских судова народу објављене ове уцене, дође код мене, у окружно начелство, једно осамнајесто-годишње гараво момче, у коме се, на први поглед, могло познати циганче.

— Шта си рад? запитам га.

— Господин Начелник... дошао сам... овај... хтео би да питам... поче замуцкивати, окрећући се око себе, ваљда да види има ли још кога у соби.

— Шта да питаш?

— Да питам за Коду, доврши знатно тишим гласом, готово шапатом.

— Којег Коду?

— Из Краљевог села.

— Аха, аха. За Коду хајдука, је ли?

— Јесте.

— Па шта хоћеш да питаш?

— Хоће ли се зацело ономе који га убије платити?

— Разуме се да хоће.

— А колико?

— Хиљаду динара.

— А хоће ли се, на пример, та сума дати и мени, ако бих га ја убио?

Погледах пажљивије у циганче, не би ли на њему приметио још какав симптом лудила, јер ово што ми је рекао, као да би и он, једно жољаво и голобрадо момче, могао убити хајдука о коме сам слушао да је био снажан човек, учинило ми се већ као један симптом лудила.

— Зар ти да га убијеш? рекох му са подсмехом.

— Па... ако могу, господин Начелник. Ако не будем могао — ништа није ни било.

— Познајеш ли га?

— Јел Коду?

— Јесте, Коду.

— Како да га не познајем. Често он свраћа код мене.

— Е?

— Јест, Бога ми.

— А одакле, оно, беше ти?

— Из Изворчића. Моја је кућа изван села, под планином.

— Ако је тако као што кажеш, онда, зацело,

можеш зарадити ових хиљаду динара, а ево како: кад Кода буде свратио твојој кући, ти извести одмах о томе кметове. Они ће доћи и ухватити га, да се ти не мучиш, а ја ћу ти и само зато платити хиљаду динара.

Циганче цокну језиком о непца у знак одрицања.

— То не смем, рече. Може да осети па сам пропао.

— Кад, као што велиш, долази к теби, прича ли ти, мисли ли скоро кога нападати и опљачкати?

— Сад баш купи друштво да нападне на неког богаташа у Лукову, па је звао и мене. А кад то изврши пребећи ће опет у Бугарску да онамо живи. Само кад хоће на кога да нападне, прелазиће овамо....

По паметноме разговору видох да је циганче паметно, па га накнадно упитах:

— А зар ти, збиља, мислиш да би га могао убити?

— Пробао бих. С пушком и најслабије дете може убити најјачега човека.

— Е добро, добро, хајде пробај. Ако успеш — награда ти је сигурна. Али се добро чувај да не платиш сам главом.

— Ја ћу да се вардам.... Ако га убијем хоћеш ли ми ти дати те паре?

— Хоћу, хоћу.

— Је ли одмах?

— Одмах.

— А хоћу ли бити што крив ако би га убио?

— Нећеш.

— Добро, господин Начелник, заврши циганче и пође да иде. Но кад дође до врата окрену се и рече:

— Само да не буде варанције?

— Буди без бриге одговорих му.

И циганче оде а ја остадох у уверењу да је то једна неозбиљна ствар. Грамжљивост за новцем, довела га је до мене, мислио сам, а кад се разхлади и зрело размисли, неће му ни на памет падати да тако нешто проба.

Четири дана после овога догађаја, једнога јутра пред зору, пробуди ме из сна жандарм, који је био код мене на служби и јави ми, како извесни мој познаник, сељак, жели журно да говори са мном.

Огрнем се, уђем у предсобље и одкључам врата. У предсобље уђоше: тај мој познаник и — оно циганче. Циганче је носило у руци зобницу од кострети, коју, чим уђе, изручи. Пред моје ноге откотрља се једна осечена човечија глава, сва у браду обрасла!

— Ево ти, рече, притом циганче.

Згрозих се, у толико више, што глава беше на под пала лицем окренута мени, из које су право на мене гледала два избуљена ока!

— Шта је то? запитах са запрепашћењем обојицу.

— Кодина глава, беше одговор.

— Који га је убио?

— Ја, одговори циганче поносито.

— А што му одсече главу, по Богу брата?

— Па како бих ти друкче доказао да сам га убио.

— Причај ми како је то било?

Циганче се маши руком у недра, одакле извади једну, колико чеперак велику, крваву бритву, па узе причати:

— Синоћ пред залазак сунца, бахну изненада код моје куће Кода и позва ме да пођем са њим, што сам и учинио. Упутили смо се к планини и кад смо дошли пред ову, он седе испод једне липе а и ја поред њега.

— Баш ћу мало да прилегнем, сањив сам, рече ми, а ти припази да који не наиђе.

То рече, мету под главу пушку па леже, а није прошло много времена — захрка у дубоком сну.

Да сам имао пушку прилика је била дивна да му је скрешем у груди а да не писне. Али нисам је имао. Нисам имао ни ножа честитог већ ову бритву. Мислио сам: шта да радим? Ко зна да ли ће ми се још који пут указати овако zgodна прилика. Наједаред смрче ми се пред очима. Ништа нисам за себе

знао. Отворим бритву и како је Кода лежао полеђушке, колико могу јаче замахнем и сјурим му је сву у грло. У исто време паднем попреко преко њега. Леву руку притиснуо сам му мојим коленима а десну сам држао рукама. Он покуша да устане, али му ја нисам дао маћи. Копрцао се прилично дуго па поче малаксавати. Најзад се сасвим умири. Десна рука, коју сам држао постаде му млитава. После некога времена устанем. Тада је био мртав. Ноћ беше настала, а нисам ни осетио кад је пре дан прошао. Онда му узмем сећи главу, да је овамо донесем, али хоћеш! Бритва мала а кошчурање тврде. Мучио сам се ваљда до по ноћи, докле је осекох. И ево му главе, а оно друго остало је тамо, под липом.

Нисам знао чему више да се чудим: да ли равнодушности, са којом је циганче причало овај језиви догађај, да ли бедноме оружју са којим се одлучио да изврши убијство, да ли, најзад, оволикој неопрезности једнога, божем, хајдука!

Награду је, разуме се, циганче примило.

Књижевни приказ

M. Mizler, Potražna Služba, priručnik za oružnike kao i u opće za sve organe javne sigurnosti. Po prof. Dr. H. Grossu, Zagreb 1909. Naklada pisca. — Цена 5 круна.

Професор кривичног права на Универзитету у Грацу и уредник познатог „Криминалног архива“ д-р Ханс Грос познат је као један од најбољих немачких криминалиста.

Његова књига „Handbuch für Untersuchungsrichter“ — ручна књига за истражне судије, — као најбоље до сада написано дело у томе правцу на немачком језику, доживело је неколико издања, и ако је по себи веома обимно дело. Мало је иследника по немачким полициским и аустриским канцеларијама на чијем се столу она не види. Па и у нашем „Полициском Гласнику“ од ранијих година, преведено је више чланака из ове књиге, који су изазвали опште допадање.

Књига г. Мицлера, написана по овако реномираноме делу

и по другом његовом делу „Lehrbuch für den Ausforschungsdienst der k. k. Gendarmerie“ и за нас је од велике вредности. Она је у лепом изводу обухватила сва главнија питања из Гросове књиге, и што је најглавније, удешена је за хрватске прилике, које су доста сличне нашим. У њој се опширно расправљају питања: о дужностима и правима органа сигурности у опште, о начину ислеђивања кривичних дела, о вршењу увиђаја на лицу места, о вештацима, о навикама и обичајима лупежа, о циганима, њиховим својствима и вештинама, о празноверству, о цртању и моделирању (као потребним вештинама при цртању места учињ. крив. дела, или слагању подераног писма и т. д.); о отисцима ногу, о траговима крви, о телесним повредама, крађама, преварама, гоњењима и т. д.

Књига је илустрована са преко 200 слика и тврдо повезана. Препоручујемо је сваком полициском чиновнику, као врло поучну и практичну при вршењу њихове иследничке службе. Поруџбине се могу учинити и преко уредништ. овога листа.

Некролог

12. августа ове године умро је жандармеријски поднаредник **Дојчин Јовановић**, најстарији члан жандармеријског кора у Србији.

Пок. поднаредник Дојчин, чију слику данас доносимо, ступио је у жандармерију још 16. септембра 1864. год. и са кратким прекидом служио до смрти, што би изнело више од 42 године службе

Такав дуги активан рад био би за поштовање у свакој другој служби, а камо ли у нашој струци познатој са својих тешкоћа. А то је поштовање у толико веће, што је за

то предуго време препуно тешкоћа и напорнога рада пок. Дојчин остао увек вредан, исправан и одан службеник.

Под именом „Чича Дојчин“ он је од 10—15 год. познат и широј јавности, и то од времена његовог службовања као апсанција у Управи гр. Београда. У тадашњим бурним политичким приликама, он је своју непријатну службу, као дисциплинован војник вршио строго и без милости.

Његово ће се име, без сумње, и доцније помињати, кад год се буде писало о политичким приликама тога времена.

За целокупно време службе он је два пута награђен и то: 1866. године са 5 дин. у новцу и 1897. год. одликован медаљом за војничке врлине. То је и сувише скромно признање према тако дугој и напорној служби, човека, који је скоро од оснивања жандармерије у њој остао до последњих дана.

Белешке

Контролисање странаца у београдској полицији. — Од пре краткога времена Управа града Београда увела је нов начин контролисања странаца, како оних који су дошли са стране тако и оних из унутрашњости земље. О њима се сада у засебном одељењу Управе води стална евиденција помоћу картона и нарочитих формулара, да ће се прикупљени подаци за свакога од њих у случајевима потребе, моћи наћи груписано и врло брзо.

Недостатак овакве врсте контроле, која постоји у свакој уређеној полицији на страни, па и у демократској и републиканској Швајцарској и Француској — осећао се код нас од дугог времена.

Нама је пријатно што можемо да констатујемо тај почетак, на послу који игра тако велику улогу у свима страним полицијама у погледу информисања

и о чијој смо корисности и практичности и ми раније писали.

У идућем броју изнећемо у нарочитом чланку уређење његово и користи, које полиција очекује од таквог рада.

Једна похвална појава. — Начелник среза пчињског, предузео је једно дело, које се у интересу народног здравља мора похвалити.

Да би народ повереног му среза упознао што више са поукама о чувању народнога здравља, он је о трошку среског буџета штампао у великим плакатама најбоље и најпотребније мудре поуке из области о чувању здравља, неговању болесника и лечењу, које је написао наш познати лекар и хигијеничар г. д-р Добр. Гер. Поповић, и те плакате је раздао свима општинама и прилепио по свима јавним локалима ради читања. За случа-

јеве разбољевања и лечење школске деце, и за предохрану од заразних болести код њих издао је нарочите плакате.

Такав је поступак господина начелника Рамадановића за сваку похвалу, и ми би се радували, када би се у томе правцу радило и по осталим срезovima.

Статистика опасних крађа са обијањем у Лондону за 1909. г. — Да би се видело да и код полиција, које уживају реноме најбољих у свету, и којима стоје на расположењу довољна материјална средства за рад, не иде тако лако у проналажењу дрских и опасних обијача, износимо овде статистику обијања у Лондону за прошлу 1909. год. заједно са успешним резултатима полициским, у погледу проналажења.

У Сити — рејону вароши Лондона у ужем смислу, где су радње најбогатијих њихових банкара и трговаца и где имају *одабрану* полицију, било је прошле године 169 обијања. Од тога броја полиција је успешно завршила истрагу само за 39 случајева!

У осталом рејону вароши било је 3423 обијања а 1301 пронађени случај!

Може ми се према томе сматрати да су у свему оправдани напади и осуде наше журналистике противу наше полиције, која није имала успеха у проналаску трију таквих случајева потпуно нових у историји њене борбе са криминалитетом?

Нова медаља за заслуге у лондонској полицији. — Нови енглески краљ Ђорђе првих дана по ступању свом на престо установио је *нову медаљу за заслуге полициских органа*. Она с једне стране носи лик његовог покојног оца Едуарда VII., а дарује се полициским органима за нарочиту ревност и исправност у служби и за дугу беспрекорну службу.

Први, који је овом медаљом декорисан био је, Управник лондонске полиције Хенри. У указу о томе одликовању истиче се као заслуга његова за полицију поред његове ревности и пожртвовања за службу у Индији и на свима другим местима — и то, што је у лондонској полицији установио *дактилоскопско одељење* по његовој методи, од које сада полиција ужива толике корисне резултате.

Хенри је ва дактилоскопска метода пренета је и у Европу, и по њој и сада раде берлинска, бечка и пештанска полиција са врло малим изменама, поред још других полиција.

Стогодишњица саксонске жандармерије. — Недавно је славила сансонска жандармерија своју стогодишњицу. Колики је напредак учинила жандармерија за тих сто година најбоље се види из ових примера.

1854. год. створили су фонд из којег се сваког Божића потпомажу 70—80 жандармских удовица са 20—50 марака. Тај је фонд сад нарасао на 80000 марака. На помоћ се упо-

требљава само интерес од тих новаца. Исте су године створили и касу за сахрањивање умрлих жандарма. Породици се сваког умрлог члана издаје 450 марака на име помоћи при сахрани, што износи на годину просечно на 7000 марака. Та каса има сада на 21000 марака. 1893 створила су такву касу и за помоћ у случају смрти, које жандармске жене или жандармске удовице. Та каса за сад има на 37000 марака, а помоћ је по 175 марака. Просечно се изда на 2400 марака годишње. Колико би се наши жандарми из тога поучили, кад би само чули да су све те установе створене *приватним* трудом!

Измена француског пасоша. — Од првог јануара ове године измењен је формат француских пасоша. До тога су времена они били велики у виду штампаног полутабака, али од тога времена француске власти издају пасоше само у виду књижице од мале шеснаестине, као што је и величина наших пасоша.

Такву исту измену учинила је пре кратког времена и Турска за своје поданике.

Ово је потребно знати, при тражењу да се извесно лице из тих држава легитимише.

Штампање немачких потерница у француским листовима и обратно. — Између француске и немачке владе дошло је до споразума, да се потернице једне земље штампају бесплатно у потерничком листу друге на је-

зику, на коме тај лист излази. Али то је само за она лица која би могла на основу конвенције бити предата. Ради тога је потребно поред потернице приложити и решење о притвору или пресуду о осуди дотичне личности. Ово је веома поучно и за нас. Једна таква конвенција са нашим суседним државама нарочито са Аустро-Угарском много би олакшала обема странама, хватање криваца, кад се зна, колико криваца побегне из Аустрије у Србију и из Србије у Аустрију. Ми смо у томе погледу у толико предусретљиви били, што смо до сад готово увек у „Полицеском Гласнику“ штампали такве потернице, докле то аустријска и угарска полиција са нашим никад нису чинили. Међу тим од колике би то важности било за нас, доста је да напоменемо факт, да се по нашим телеграфским тражењима за проналазак извесног кривца потерница *моментално* предузме само у тој вароши, док би штампањем његовог имена у потерничком листу кривац био тражен *у целој земљи и стално*, јер би његово име било уписано у потерничку контролу свију полиција у земљи.

Увођење нове униформе код босанско-херцеговачке жандармерије. — Јуна месеца ове године изашао је царски указ по коме је уведена нова походна униформа код жандарма босанско-херцеговачких.

Она ће бити употребљавана

на служби и при пољским маршевима.

Боја ће те униформе бити *отворено грао* и приближаваће се ако није скоро иста униформе остале војске ради једнообразности, нарочито у слушајевима мобилизације и рата.

За нас је ово у толико од важности, што се из тога факта види, да босанске власти и сада воде рачуна о таквим евентуалностима.

Руска Полиција диже споменик Грофу Диверу. — Руска нарочито петроградска полиција добровољним прилозима полициских чиновника и других лица, подиже споменик своје првом Управнику (генерал-полициј-мейстеру) у Петрограду пок. Грофу Диверу.

Интернационални испит полициских паса у Бечу. — Ове године је у јуну месецу у Бечу, извршен први пут јавно тај испит са правом учествовања паса и из других земаља. Само је испитивање текло веома свечано пред многобројном елитом бечкога друштва и многим другим посматраоцима, на опште задовољство свију њих. Оно је трајало од 2 до 7 часова по подне.

У програму за испитивање имало је 13 тачака, (О таквим

програмима и свему ономе што се у таквим приликама тражи од пса говорићемо другом приликом). На испиту је конкурисало 12 паса, и то сви из Аустрије и Немачке. Међу њима је било паса који су на разним конкурсима раније били награђени по 15—20 пута са првим или другим наградама.

За ову прилику било је од стране одбора три новчане награде и то од 100, 50 и 25 круна, и на 40 разних других почасних награда у новцу и лепим скупоченим стварима, приложеним од љубитеља овога спорта. Министарство унутрашњих дела и Министарство привреде, одредили су такође по 50 круна на име награде.

Што је овај јаван испит и конкурисање испало тако добро, има се у многоме захвалити шефу бечке кривичне полиције Госп. Штукарту и почасном комитету, у коме су разни кнежеви и грофови и многи чланови њиховог најотменијег друштва.

Публика је, што је најглавније у целој овој ствари и овом приликом стекла несумњиво уверење о корисности и потреби за увођењем полициских паса у полициску службу.

Уредништво прима огласе

Стан Уредништва: Карађорђева бр. 69.

Штампарија „Св. Сава“, Вука Караџића улица број 22 и 24

Власници: М. Жекић и М. Бојански